

INTÍM TÁRLAT RAB SZIGETI RAJZOKBÓL,

MELYEK A SZT. EUFÉMIA-ÖBÖLBEN KÉSZÜLTEK,
REGGELTŐL ESTIG, 1954. MÁJUS 29-ÉN

DRAGUTIN TADIJANOVIC

E rajzokat Jela Tadijanovićnak küldi
ajándéku

D. T.

Rab, 1954. május 30.

I

Rózsákkal találkoztam ma reggel

Egy fekete kendős, idős asszonnyal
Találkoztam ma reggel. (Eszembe juttatta
Anyámat.) Ráncos kezében
Egy csokor rózsát tartott.
Pirosak voltak,
S még rajtuk rezgett a harmat.

II

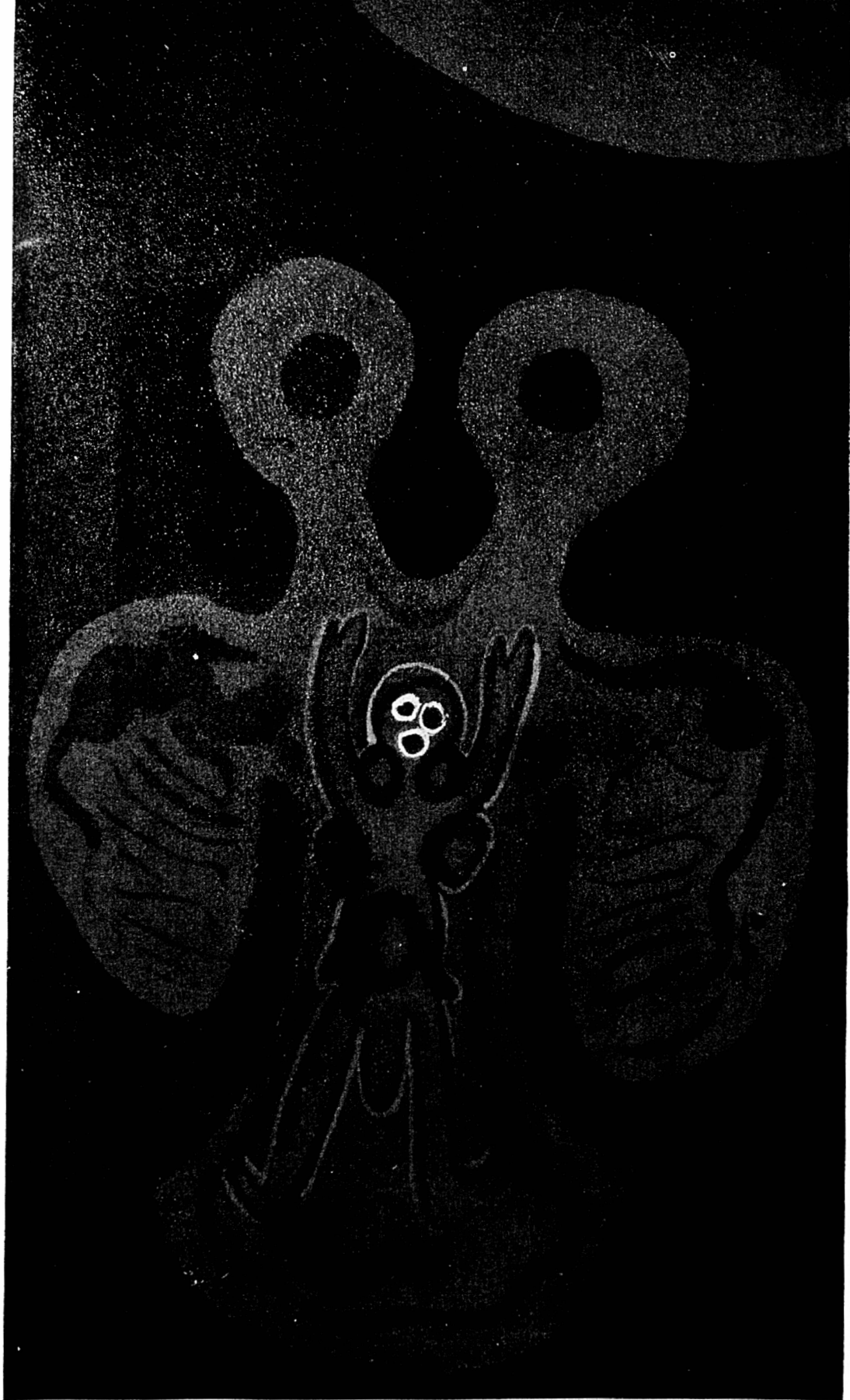
Ilyesmi voltam én is

Te még sokáig éled
A szív gyötrelmeit,
Mikor én már nem leszek, de tudd,
Az én szárnyaim is suhogtak,
S nekem is nyílt illatos virág.
Én is ilyen fiatal voltam egyszer.

III

Kerek kőasztal

Ez a kő a hegyekben kő volt
Valaha. Asztalt faragtak belőle.
Most egy magányos ember üldögél itt.
Szavaid jutnak eszébe:
„Szeretnék veled erre jönni, ha leszáll az ég
S megjelennek a csillagok.”

IV

Üzenet a távolból

Fecskék, aranyos kis fecskék,
Hozzátok beszélek. Halljátok-e
Szavaimat? Szálljatok el,
A hegyen át annak a háznak az ablakába
Szálljatok a domb tövében. S csiviteljeteK,
Addig csiviteljeteK, amíg elő nem jön Ő.

V

Láthatatlan madarak

A tenger partján, egy fenyő alatt
Üldögelek és verset írok.
Az ágak közt rejtőző madarak
Mit se tudnak róla, hát fújják,
Egyre fújják... és bevonulnak
Verssoraimba.

VI

Sírdogálás

Két ember jött éles fejszével
És kidöntöttek csakhamar
Két fiatal fatörzset:
A földre hullt lombos fák
Még sokáig sirdogáltak,
Fölhallatszott az égbe. Ők nem hallották csupán,
A fejszés emberek.

VII

Két temető

Itt is van temető, Rab
Szigetén. Akárcsak Rastuőjeban.
De itt mintha történelemkönyvből
Olvasnám a holtak neveit. Amott meg
Hantokra potyog a könnyem, s a halottak
Fű alatt pihennek. Az én halottaim.

VIII

Apám szántása

Tehenek faekét húznak, s mögöttük
 Ott ballag az ember, csak néha-néha
 Nógatja őket. Eszembe jut apám,
 Hallom, hogy szolongatja két lovát,
 Miközben szánt... S a mély barázdák is:
 Az otthoni föld. Hol az a szántás,
 És hol apámnak a hangja?

IX

Ezer halott meg én

Itt ezren meg ezren
 Hullottak el. S most itt nyugosznak
 Egy-egy márványkő alatt,
 Sorszámukat és nevüket
 Lemosta már az eső. Én meg
 Itt kószálok a fák közt, még elevenen.

X

A távolban

Az ágak között a tengerre látok:
 Egy fehér vitorla, s alatta dévajkodó
 Fiatal asszonyok. Ott meg, túl a tengeren,
 Egy távoli nagy városban, te most rám gondolsz,
 Kisírt szemekkel.

XI

Egy leendő költő

A törpefenyőknek ága se rezdül,
 Szél se suhog, a nap nyugatra
 Áldozik. A parkban, az ösvényeken,
 Játsszadó, lármás gyerekek. Jóllehet
 Ott van közöttük egy leendő költő.
 Egy alkonyatban a kőasztalhoz ül majd s verset ír,
 Mint ahogy most én írom ezt.

XII

Az élet egyszerű

Ma láttam egy magvető parasztot
 A földeken, s kapa csengése ütötte meg
 Fülem. Akárcsak ifjúkoromban.
 Vagy Pindarosz idejében.
 Ismeretlen tájakon egy atombombát
 Most szerelnek. Az élet
 Egyszerű.

XIII

Mi lesz „azon az estén”

Te majd pihegve, feketében,
 Utánam vágatsz piros paripádon
 Azon az estén
 A pokolba... Én pedig
 Meghívlak a költők torára:
 Gitárszó mellett énekel majd nekünk
 A mi Federicónk.

•

P. s.

A türelem, a kín és hallgatás
 Évei múltán, váratlanul megírtam
 Tizenhárom verset, egyszeriben.
 (Az egyszeriben azt jelenti: reggeltől
 sötétedésig.)

Mindaddig azt hittem: hogyha ismét
 Verset írnék, véletlenül,
 Kirohannék az útkeresztezésekre,
 Harsognék: Halljátok, emberek!
 Vagy ölelnék az erdőben egy fatörzset!
 Vagy sírnék a megilletődöttségtől!

S ami történt, az szóra sem érdemes:

Amikor asztalhoz ültem este
 Ebben a házban, hol idegenekkel élek,
 Egy szót se szóltam senkinek

Örömemről: arról, hogy írtam. Az egyszerű,
 Szokásos csevegés közben csupán a hangom
 Reszketett, akár az ajzott húr,
 Ha gazdája pendíti zsúfolt teremben.
 De hát az én hangom a szélbe,
 A semmibe szállt. S nem hallotta senki,
 Csupán magam.